

מסורת ומודרנה – הגדרת מושגי יסוד באמצעות צילום

רחל ארליך, אולפנת טליה, imabto@gmail.com

השיעור מהווה פתיחה לתוכנית הלימודים בהסטוריה בחינוך הממ"ד בכתה י'. הציר השנתי העוסק בעולם וביהודים בתחילת העת החדשה הוא "מסורת ומודרנה".
מקום: פעילות זו בוצעה במרכז העיר בירושלים. בהקשר של מסורת ומודרנה, הפעילות מתאימה לביצוע בכל עיר שיש בה שכונות ישנות ומתחדשות, וניתנת ליישום גם בבית ובבית הספר.

אמצעים: סמארטפונים (מספיק מכשיר לזוג או שלישייה).

מהלך השיעור: לאחר הצגת הנושא – התלמידים מתבקשים לחשוב על המושגים מסורת ומודרנה, ולצלם תמונות המייצגות מסורת או מודרנה. התמונות צריכות לכלול שלושה תחומי חיים לפחות.

לאחר הצילומים, התלמידים מתבקשים לבנות שתי שקופיות power point: שקופית אחת של מסורת ושקופית אחת של מודרנה. כל שקופית תכלול לפחות חמש תמונות, לפחות שלושה תחומים, ותכיל הגדרה והסבר המתבסס על התמונות שצולמו.
בשיעור הבא, נציג את השקופיות בכתה ונערוך דיון: אילו מרכיבים הכרחיים בהגדרת מסורת ומודרנה? האם אילו הגדרות תלויות זמן, או שניתן להגיע להגדרה שאינה תלויה בזמן? האם מסורת ומודרנה יכולות להתקיים בכפיפה אחת? באילו תנאים?
הפעילות מתאימה במיוחד למחוננים ולמצטיינים מאחר שהיא מזמנת למידה עצמית, ללא תיווך וקדם; חשיבה מסדר גבוה (אנליזה וסינתזה); דיון מעמיק החורג מגבולות הנושא הנלמד לתחומי דעת רבים נוספים.

אפשרויות להרחבה/העמקה: ניתן לחזור אל השקופיות בתום השנה, ולראות מה השתנה בהגדרות בעקבות הלמידה.

פעילות זו מתאימה להגדרת מושגי יסוד של כל תוכנית לימודים או תחום דעת. דוגמאות למושגים שניתן לצלם (ואף צולמו במהלך השתלמויות מורים בנושא): סימטריה, זווית, סידרה, פרופורציה, כוח, כסף, תהליך, מיחזור, אשליה, קומפוזיציה, זמן, יופי.